

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบกรณีศึกษา (Case Study) เพื่อศึกษาอัตชีวประวัติและกระบวนการการเรียนรู้เพื่อการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของปราชญ์เกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยใช้วิธีการคัดเลือกปราชญ์เกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นกรณีศึกษาแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) และมีขั้นตอนการวิจัยขั้นดำเนินการวิจัย ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดของการดำเนินการวิจัย ได้แก่

1. ขั้นตอนเตรียมการวิจัย
2. ขั้นตอนดำเนินการวิจัย
 - 2.1 การเลือกกรณีศึกษา
 - 2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล
3. จริยธรรมในการวิจัยและการพิทักษ์สิทธิ์
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. การตรวจสอบคุณภาพของงานวิจัย

ขั้นตอนเตรียมการวิจัย

เพื่อให้สามารถดำเนินการวิจัยได้อย่างถูกต้องตามกระบวนการวิจัย และผลการวิจัยมีความน่าเชื่อถือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. เตรียมความรู้ด้านระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพแบบกรณีศึกษา (Case Study) โดยผู้วิจัยได้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการวิจัยเชิงคุณภาพกับมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จำนวน 2 ครั้ง โดยได้ฝึกปฏิบัติวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้การสัมภาษณ์ การสังเกต และการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบกับการศึกษาค้นคว้าตนเองจากการปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบในการออกภาคสนามของส่วนราชการ ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเชิงคุณภาพแบบกรณีศึกษา
2. เตรียมความรู้ด้านเนื้อหาและแนวคิดต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแนวคำถาม และให้มีความพร้อมในการตรวจสอบตนเองเกี่ยวกับความรู้ ความรู้สึกลึกซึ้งที่ต้องจัดกรอบแยกไว้ก่อนการรับฟังข้อมูล และให้มีความไวต่อการเก็บรวบรวมแบบเจาะลึก ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดต่าง ๆ ประกอบด้วยแนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่

การนำทฤษฎีใหม่สู่เกษตรกรแบบผสมผสาน และแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของมนุษย์ ทั้งนี้ การเตรียมศึกษาแนวคิดดังกล่าวเป็นการเตรียมด้านเนื้อหาสาระที่เป็นแนวคิดเบื้องต้น เพื่อให้ผู้วิจัยสามารถเก็บข้อมูลได้อย่างครอบคลุมเพื่อตอบปัญหาของการวิจัยได้

3. ฝึกทักษะการสัมภาษณ์ โดยก่อนการสัมภาษณ์ ได้หาวิธีการตั้งคำถามที่เหมาะสมจากการศึกษาข้อมูลเอกสารผลงานของปราชญ์เกษตรกรผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละกรณีศึกษา ร่วมกับการศึกษาแนวคำถามที่ได้เตรียมไว้ หากมีข้อมูลส่วนใดขาดหายหรือไม่แน่ใจหรือต้องการตรวจสอบความถูกต้อง ก็จะจดบันทึกข้อมูลส่วนนั้นไว้เป็นแนวคำถาม เมื่อเวลาสัมภาษณ์จริงอาจอ้างถึงเอกสารเกี่ยวกับประวัติและผลงานของผู้ให้สัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยได้อ่านมาก่อนหน้านั้นแล้ว ซึ่งจะทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์เกิดความภาคภูมิใจและเห็นถึงความสนใจจริงของผู้วิจัย

4. ฝึกเทคนิคการซักถามเจาะลึกว่าผู้ให้สัมภาษณ์ทำสิ่งนั้นได้อย่างไร หรือสอบถามเพิ่มเติมเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก หรือบางประเด็นที่ผู้วิจัยได้ข้อมูลพื้นฐานเบื้องต้นจากการสำรวจเอกสารที่มีผู้เคยเขียนถึงผู้ให้สัมภาษณ์หรือผู้ให้สัมภาษณ์เคยให้สัมภาษณ์แก่ผู้อื่นมาก่อนในบางราย และฝึกใช้เทคนิคการดึงผู้ให้สัมภาษณ์กลับเข้าสู่การพูดคุยในประเด็นวิจัย หากข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์ส่วนใดถึงความสนใจออกนอกประเด็นที่ต้องการศึกษาจะเปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เล่าจนจบประเด็นโดยไม่ขัดจังหวะกลางคัน เมื่อผู้ให้สัมภาษณ์เล่าจบแล้วจึงดึงกลับเข้าสู่ประเด็นที่ผู้วิจัยสนใจ

ขั้นตอนการวิจัย

1. การเลือกกรณีศึกษา

เพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับประเด็นที่ต้องการศึกษา ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเลือกปราชญ์เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินที่เป็นกรณีศึกษาแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกำหนดคุณสมบัติและเกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือก ดังนี้

1.1 เป็นปราชญ์เกษตรกรที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นผู้แต่งตั้งในเขตปฏิรูปที่ดิน

1.2 เป็นเกษตรกรที่ได้รับหนังสืออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน ส.ป.ก. (ส.ป.ก. 4-01) ทั้งเพศชายและหญิง

1.3 มีการศึกษาไม่สูงกว่าระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1.4 มีชื่อเสียงและผลงานเป็นที่ยอมรับในระดับชุมชน ในเขตปฏิรูปที่ดินหรือระดับจังหวัดหรือระดับประเทศยินดีให้ความร่วมมือในการทำวิจัยครั้งนี้

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พิจารณาเลือกปราชญ์เกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินตามคุณสมบัติและเกณฑ์ที่กำหนดจำนวน 3 คน ดังนี้

1. นายเลียม บุตรจันทา ปราชญ์เกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน จังหวัดฉะเชิงเทรา
2. นางวรรณมา คำคม ปราชญ์เกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน จังหวัดนครปฐม
3. นายจันทร์ เรืองเรว ปราชญ์เกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน จังหวัดราชบุรี

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร

ผู้วิจัยเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสารส่วนบุคคลของปราชญ์เกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินทั้ง 3 คน จากวารสารของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานก่อนการสัมภาษณ์ จดประเด็นข้อคำถามที่ต้องการความกระจ่างเพิ่มเติมจากการศึกษาข้อมูลเอกสาร เพื่อให้การสัมภาษณ์ดำเนินไปได้อย่างครอบคลุมและครบถ้วน

2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

เมื่อได้ศึกษาข้อมูลเอกสารเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลภาคสนามด้วยการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ โดยใช้คำถามแบบกว้างไม่จำกัดคำตอบเกี่ยวกับอัตชีวประวัติ และกระบวนการเรียนรู้เพื่อการดำเนินชีวิตของปราชญ์เกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีแนวทางการสัมภาษณ์ด้านอัตชีวประวัติและด้านกระบวนการเรียนรู้ ดังนี้

ด้านอัตชีวประวัติ ประกอบด้วย 1) ภูมิหลัง 2) บุคลิกลักษณะ 3) ที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกินในปัจจุบันและสิ่งแวดล้อม 4) ความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว 5) ด้านสังคม และ 6) ก่อนการปรับเปลี่ยนการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านกระบวนการเรียนรู้ ประกอบด้วย ขั้นตอนการเรียนรู้ที่กรณีศึกษาแต่ละคนได้เรียนรู้ซึ่งแต่ละคนอาจจะมีแตกต่างกันไป

3. ขั้นตอนการสัมภาษณ์

ขั้นตอนการสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ การเตรียมตัวก่อนสัมภาษณ์และขณะดำเนินการสัมภาษณ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้ คือ

3.1 การเตรียมตัวก่อนสัมภาษณ์

3.1.1 อ่านทบทวนแนวคำถามที่ผู้วิจัยสร้างไว้ และประเด็นคำถามที่เกิดขึ้นจากการอ่านข้อมูลเอกสาร เพื่อทำความเข้าใจกับประเด็นคำถามทั้งหมดและจุดมุ่งหมายของคำถามทุกข้อ เพื่อช่วยให้การสัมภาษณ์อยู่ในเรื่องที่ต้องการ

3.1.2 เตรียมบทพูด ในการแนะนำตนเอง อธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัย อธิบายเหตุผลที่กรณีศึกษาได้รับเลือกให้เข้าร่วมเป็นกรณีศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้ อธิบายรายละเอียดการวิจัย ประเด็นคำถามที่จะขอสัมภาษณ์ ขออนุญาตบันทึกเสียง บันทึกภาพ และกำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการสัมภาษณ์

3.1.3 จัดเตรียมอุปกรณ์ที่จะใช้ในการสัมภาษณ์ ได้แก่ เครื่องบันทึกเสียง กล้องถ่ายรูป สมุดบันทึกสำหรับใช้บันทึกในข้อสงสัยที่เกิดขึ้นระหว่างที่รับฟังข้อมูล แบบบันทึกข้อมูลภาคสนามเพื่อใช้บันทึกรายละเอียดต่าง ๆ ทันทีที่มีข้อสงสัยเพื่อกันลืมหลังจากสัมภาษณ์เสร็จ

3.1.4 แนะนำตนเอง อธิบายถึงจุดมุ่งหมายในการทำวิจัย อธิบายเหตุผลที่ปรากฏเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินได้รับเลือกให้เข้าร่วมเป็นกรณีศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้ อธิบายรายละเอียดของการวิจัย ประเด็นคำถามที่จะขอสัมภาษณ์ ขออนุญาตบันทึกเสียง บันทึกภาพ และระยะเวลาที่ใช้ในการสัมภาษณ์ต่อปรากฏด้านการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินตามบทพูดที่ได้เตรียมไว้ และเปิดโอกาสให้ผู้ให้สัมภาษณ์ซักถามในส่วนที่มีข้อสงสัย ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสาร ซึ่งเอกสารบางอย่างรวบรวมได้จากกรณีศึกษาได้เก็บข้อมูลของตนเองไว้ ไม่ว่าจะเป็นบทสัมภาษณ์ บทความต่าง ๆ เอกสารที่เป็นต้นแบบที่ท่านได้เก็บรวบรวมของท่านไว้เอง โดยการขออนุญาตถ่ายเอกสารไปด้วยพร้อมกัน

3.1.5 สร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้สัมภาษณ์กับผู้วิจัย โดยผู้วิจัยได้เข้าไปฝังตัวอยู่กับผู้ให้สัมภาษณ์ ณ ที่อยู่อาศัยของแต่ละคนเป็นเวลานานน้อยตามความจำเป็น

3.1.6 เลือกเวลาและสถานที่ที่เหมาะสม เพื่อบรรยากาศในการสัมภาษณ์ไม่ถูกรบกวนและไม่รบกวนเวลาทำงานของผู้ให้สัมภาษณ์ และบางครั้งผู้วิจัยได้ขอติดตามผู้ให้สัมภาษณ์ไปเข้าร่วมทำกิจกรรมด้วย เพื่อเป็นการสังเกตบริบทและการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้ให้สัมภาษณ์กับบุคคลทั่วไปที่มาร่วมทำกิจกรรม

4. ขั้นสัมภาษณ์

4.1 เริ่มต้นสัมภาษณ์โดยใช้แนวคำถามที่ได้จัดเตรียมไว้ล่วงหน้า

4.1.1 ปฏิบัติตัวเป็นนักฟังที่ตั้งใจฟังอย่างสนใจ ด้วยความตั้งใจ สบตาหรือพยักหน้า เพื่อแสดงการตอบสนองที่สนใจ ติดตามฟังข้อมูลที่ได้รับ พร้อมจดประเด็นที่เกิดข้อสงสัยเพื่อจะได้กลับมาถามให้เกิดความชัดเจนในเนื้อหาอีกครั้ง คำถามที่ป้อนให้ควรเหมาะสมกับจังหวะของผู้ตอบ หากผู้ตอบยังให้ข้อมูลเรื่อย ๆ ก็ต้องรอให้ผู้ตอบจบข้อมูลเสียก่อนโดยไม่ขัดจังหวะ แล้วค่อยกลับไปซักถามประเด็นที่ผู้วิจัยต้องการความชัดเจน

4.2 การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสัมภาษณ์ปรากฏเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินที่เป็นกรณีศึกษาอย่างน้อยรายละเอียด 2 ครั้ง หรือจนกว่าจะได้ข้อมูลครบถ้วน

5. ขั้นตอนสุดท้ายการสัมภาษณ์

5.1 ปิดการสัมภาษณ์เมื่อครบกำหนดเวลาที่ได้แจ้งไว้กับผู้ให้สัมภาษณ์ หรือสังเกตจากภาษากายของผู้ให้สัมภาษณ์

5.2 กล่าวขอบคุณผู้ให้ข้อมูลที่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย และกล่าวเปิดทางไว้สำหรับการสัมภาษณ์ครั้งต่อไป ว่าหากข้อมูลยังไม่ชัดเจนในประเด็นใดจะขออนุญาตสัมภาษณ์อีกครั้ง โดยจะมีการนัดหมายก่อนทุกครั้งที่จะขอสัมภาษณ์

6. การรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม

ในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะสังเกตลักษณะทางกายภาพ และสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวของผู้ให้สัมภาษณ์ ไปพร้อมกับการสัมภาษณ์ เช่น สภาพที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อมทางกายภาพรอบบ้าน พื้นที่ประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม สังคมความเป็นอยู่ พฤติกรรมแสดงออกของผู้ให้สัมภาษณ์ บุคลิกภาพ การร่วมทำกิจกรรมในบ้าน ในหมู่บ้าน และผู้คนที่เป็นมาหาสู่

7. การบันทึกข้อมูลภาคสนาม

หลังการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์และการสังเกตทุกครั้ง ผู้วิจัยจะมีการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลพร้อมไปด้วยทุกครั้ง เช่น ลักษณะท่าทางและการแสดงออกของผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้คนที่อาศัยอยู่ด้วยกัน สภาพความเป็นอยู่ ลักษณะสิ่งแวดล้อมรอบบ้าน ลักษณะของการใช้พื้นที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ตลอดจนลักษณะของคนที่ไปมาหาสู่กัน เพื่อใช้ประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูลให้เพียงพอที่จะใช้ในการวิจัย และบันทึกความคิดเห็น รวมทั้งปัญหาที่เกิดขึ้นในการวิจัยและหาทางแก้ไข

จริยธรรมในการวิจัยและการพิทักษ์สิทธิ์

ผู้วิจัยตระหนักถึงจริยธรรมในการวิจัย เพราะเป็นการวิจัยที่ต้องการได้กรณีศึกษาที่เป็นต้นแบบและตัวอย่างที่ดี เพื่อเผยแพร่สร้างความตระหนักและน่าสนใจแก่ผู้อ่านโดยทั่วไป จึงมีการขออนุญาตเปิดเผยชื่อและนามสกุลจริงของปราชญ์เกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินที่เป็นกรณีศึกษา และขออนุญาตนำเสนอประวัติชีวิตซึ่งเป็นข้อมูลส่วนบุคคลอย่างระมัดระวัง โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลหลังจากได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณาเค้าโครงวิทยานิพนธ์
2. ผู้วิจัยอธิบายโครงการการวิจัยโดยละเอียดให้กรณีศึกษาทราบประกอบด้วย หัวข้อวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขั้นตอนการวิจัย ประโยชน์ที่จะได้รับของงานวิจัยและเหตุผลที่ปราชญ์เกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินได้รับการคัดเลือกเป็นกรณีศึกษาในครั้งนี้ การพิทักษ์สิทธิ์ของ

ผู้เข้าร่วมวิจัย หัวเรื่องที่จะสัมภาษณ์ การขออนุญาตบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ และถ่ายรูปขณะสัมภาษณ์

3. ภูมิศึกษารับทราบสิทธิในการให้ข้อมูล ดังนี้ ตลอดระยะเวลาของการวิจัยนักศึกษาสามารถขออนุญาตได้ตลอดเวลาของการวิจัย หากมีคำถามในประเด็นใดที่ลำบากใจในการตอบสามารถปฏิเสธได้ สามารถติดต่อผู้วิจัยและสอบถามข้อสงสัยได้ตลอดกระบวนการวิจัยตามที่อยู่ที่ได้รับแล้วเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ซักถามข้อสงสัย

4. ขออนุญาตเปิดเผยชื่อและนามสกุลจริง ด้วยเป็นงานวิจัยที่ต้องการได้ภูมิศึกษาที่เป็นแบบอย่างที่ดี และขออนุญาตนำเสนอกรณีศึกษาในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการวิจัย เมื่อภูมิศึกษาลงนามในหนังสือยินยอมเข้าร่วมการวิจัยหรือยืนยันการเข้าร่วมวิจัยด้วยวาจา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากเอกสารและข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลเอกสาร

1.1 ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลเอกสารของปราชญ์เกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินทั้ง 3 คน โดยเป็นไปตามเค้าโครงที่กำหนดไว้

1.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารตามเค้าโครงข้อมูลเกี่ยวกับอัตชีวประวัติ และข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้เพื่อการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

2.1 ถอดข้อความเทปสนทนาของปราชญ์เกษตรแต่ละคนแบบคำต่อคำ ร่วมกับฟังเทปซ้ำเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้นอ่านบทสนทนาซ้ำหลาย ๆ ครั้ง เพื่อทำความเข้าใจร่วมกับบันทึกภาคสนามเพื่อทบทวนเหตุการณ์และเติมเต็มข้อมูลที่ขาดหายไป

2.2 ตรวจสอบข้อความบทสนทนาของปราชญ์เกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินทั้งหมด เพื่อให้สามารถมองเห็นเค้าโครงเนื้อหาที่จะนำเสนอ

2.3 เขียนพรรณนาอัตชีวประวัติของปราชญ์เกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินของแต่ละคน เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจมองเห็นข้อมูลรายละเอียดของชีวิต มุมมอง ความรู้สึก ทักษะคติและสิ่งแวดล้อมของปราชญ์เกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน และกระบวนการการเรียนรู้เพื่อการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2.4 นำส่วนข้อมูลเก็บตกที่ได้สัมภาษณ์โดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ร่วมนำเสนอเพื่อความชัดเจนเนื้อหาที่ตกหล่นในภาคสนาม

การตรวจสอบคุณภาพของงานวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีการควบคุมคุณภาพงานวิจัย เพื่อให้ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยมีความน่าเชื่อถือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ทำการวิจัยอย่างมีขั้นตอนที่ชัดเจน ประกอบด้วย ขั้นตอนการได้มาซึ่งกรณีศึกษา ขั้นตอนเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างละเอียดตรวจสอบได้ก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความ ผู้วิจัยทำการถอดเทปการสัมภาษณ์แบบคำต่อคำ และตรวจสอบความถูกต้องของบทสัมภาษณ์โดยการฟังเทปซ้ำ

2. ผู้วิจัยกลับไปหาปราชญ์เกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินทั้ง 3 คน เพื่อให้ปราชญ์เกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินตรวจสอบการนำเสนอข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่สรุปได้